



გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა
საქართველოს სახელით

27 მარტი 2018 წელი
თბილისი

ქ.

თბილისის სააპელაციო სასამართლო
სამოქალაქო საქმეთა პალატა
მოსამართლე_ მაია სულხანიშვილი

სხდომის მდივანი _ მარიამ ცისკარიშვილი

I. აპელანტი – გ---- გ-----ი

II. აპელანტი _ ს----- ჯ----

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება – რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 29 მაისის გადაწყვეტილება

დავის საგანი – მიყენებული მატერიალური და მორალური ზიანის ანაზღაურება

1. აპელანტების მოთხოვნა

გ---- გ-----ს მოთხოვნა - გასაჩივრებული გადაწყვეტილების ნაწილობრივ გაუქმება და სააპელაციო სასამართლოს ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

ს----- ჯ----ს მოთხოვნა - გასაჩივრებული გადაწყვეტილების ნაწილობრივ გაუქმება და სააპელაციო სასამართლოს ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება.

2. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დასკვნებზე მითითება

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი

ს----- ჯ----ს სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; მოპასუხე გ---- გ-----ს მოსარჩელის სასარგებლოდ დაეკისრა 2015 წლის 19 მაისის ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მოსარჩელის კუთვნილი ავტომობილისათვის მიყენებული ზიანი 1292 ლარის და მოსარჩელის კუთვნილი ავტომობილისათვის მიყენებული ზიანის შედეგად შემცირებული საბაზრო ღირებულების სხვაობის 1100 ლარის ოდენობით გადახდა; მოპასუხე გ---- გ-----ს მოსარჩელის სასარგებლოდ დაეკისრა ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მიყენებული ჯანმრთელობის სამკურნალოდ დახარჯული თანხის 1388 ლარის გადახდა; მოსარჩელის მოთხოვნა მორალური ზიანის ანაზღაურების ნაწილში არ დაკმაყოფილდა. მოსარჩელეს დაუბრუნდა ლ--- კ-----ს მიერ 2015 წლის 29 ივნისს გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი 50 (ორმოცდაათი) ლარის ოდენობით, რომელიც გადახდილია შემდეგ რეკვიზიტებზე: საგადახდო დავალება №8, ანგარიში/სახაზინო კოდი: 3-----; მოპასუხეს მოსარჩელის სასარგებლოდ დაეკისრა 50 ლარის გადახდა მის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის ასანაზღაურებლად. მასვე მოსარჩელის სასარგებლოდ დაეკისრა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენებისათვის 50 ლარის ოდენობით გადახდა მის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის ასანაზღაურებლად. გ---- გ-----ს დაეკისრა სასამართლოს გარეშე ხარჯის ასანაზღაურებლად 380 (240+120+20) ლარის გადახდა; მოპასუხე გ---- გ-----ს სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ დაეკისრა 24 ლარის გადახდა. მოსარჩელის მიერ სახელმწიფო ბაჟი მოთხოვნის იმ ნაწილში რომელიც არ დაკმაყოფილდა გადახდილია წინასწარ;

დასკვნები ფაქტობრივ გარემოებებთან დაკავშირებით

უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

2.1 2015 წლის 19 მაისს მოპასუხის მართვის ქვეშ მყოფი ავტომანქანა „მ----- ----“ სახელმწიფო ნომრით R-----, ქ. რუსთავი, მ----- დაეჯახა ს----- ჯ----ს მართვის ქვეშ მყოფ ავტომობილს „ა-----“. ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მიყენებული ზიანმა შეადგინა 1292 ლარი.

სასამართლო დაეყრდნო შემდეგ მტკიცებულებებს:

- სარჩელი (ტომი I, ს.ფ. 1-11, 58-69, 156-169)
- წერილობითი შესაგებელი (ტომი I, ს.ფ. 37-44, 184-192)
- 2015 წლის 22 ივნისის №5----- ექსპერტიზის დასკვნა (ტომი I, ს.ფ. 17-23)
- მოსარჩელის წარმომადგენლის ახსნა-განმარტება;
- მოპასუხის ახსნა-განმარტება;

2.2 მომხდარი საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ფაქტზე გ---- გ-----ი საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 125-ე მუხლის მოთხოვნათა დარღვევისათვის დაჯარიმდა 250 ლარით.

სასამართლო დაეყრდნო შემდეგ მტკიცებულებებს:

- სარჩელი (ტომი I, ს.ფ. 1-11, 58-69, 156-169)
- წერილობითი შესაგებელი (ტომი I, ს.ფ. 37-44, 184-192)
- 2015 წლის 19 მაისის ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ელექტრონული საჯარიმო ქვითარი (ტომი I, ს.ფ. 12)

დადგენილი სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

2.3 მოსარჩელის კუთვნილი „ა-----“ მარკის ავტომატანის ღირებულება ავტოსაგზაო შემთხვევის შემდეგ შემცირებულია 1100 ლარით.

2.4 ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად ს----- ჯ----მ მიიღო სხეულის მსუბუქი ხარისხის დაზიანება ჯანმრთელობის ხანმოკლე მოშლით და მისი მკურნალობის ხარჯმა შეადგინა 1388 ლარი;

2.5 მოსარჩელეს ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მორალური ზიანი არ განუცდია.

სასამართლომ მიუთითა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლზე, რომლის თანახმად, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებები, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს, ამავე მუხლის მესამე ნაწილის თანახმად კი საქმის გარემოებები, რომლებიც კანონის თანახმად უნდა დადასტურდეს გარკვეული სახის მტკიცებულებებით, არ შეიძლება დადასტურდეს სხვა სახის მტკიცებულებებით.

სასამართლომ მიუთითა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლის მე-2 ნაწილზე, რომლის თანახმად, სასამართლო აფასებს მტკიცებულებებს თავისი შინაგანი რწმენით, რომელიც უნდა ემყარებოდეს მათ ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ განხილვას, რის შედეგადაც მას გამოაქვს დასკვნა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობის ან არარსებობის შესახებ.

სასამართლომ განმარტა, რომ მტკიცებულებათა შეფასების შედეგი აისახებოდა სასამართლოს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებაში, რომელიც უნდა შეიცავდეს მსჯელობას იმის შესახებ, თუ რატომ იზიარებს ან რატომ უარყოფს სასამართლო ამა თუ იმ მტკიცებულებას. ამასთან, მტკიცებულებათა ყოველმხრივი, სრული და ობიექტური გამოკვლევა ნიშნავს არა მხოლოდ რომელიმე კონკრეტულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობას, არამედ მათ ერთობლიობაში შესწავლა-ანალიზს, რომელთა ურთიერთშეჯერების საფუძველზე სასამართლო გამოიტანს დასკვნას საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობა-არარსებობის შესახებ.

სასამართლომ მიუთითა, რომ განსახილველ შემთხვევაში მოსარჩელე სარჩელის

დაკმაყოფილებას ითხოვდა იმ საფუძვლით, რომ მოპასუხის ბრალეულმა ქმედებამ გამოიწვია ს----- ჯ----ს მართვის ქვეშე მყოფი ავტომანქანის დაზიანება და მისი ღირებულების შემცირება, ჯანმრთელობის დაზიანება და მედიკამენტების მიღების პერიოდში რეკომენდირებული არ იყო ორსულობა.

სასამართლომ აღნიშნა, რომ მოპასუხემ სარჩელი ავტომანქანის დაზიანებით მიყენებული ზიანის 1292 ლარის ანაზღაურების ნაწილში ცნო.

სასამართლომ განმარტა, რომ სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობა ეფუძნება დისპოზიციურობის პრინციპს, რაც გულისხმობს მხარეთა თავისუფლებას, განკარგონ თავისი მატერიალური და საპროცესო უფლებები. სასამართლოს განმარტებით, აღნიშნული პრინციპის გამოხატულებაა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-3 მუხლი, რომლის პირველი ნაწილის თანახმად, მხარეები იწყებენ საქმის წარმოებას სასამართლოში, ამ კოდექსში ჩამოყალიბებული წესების შესაბამისად, სარჩელის ან განცხადების შეტანის გზით. ისინი განსაზღვრავენ დავის საგანს და თვითონვე იღებენ გადაწყვეტილებას სარჩელის (განცხადების) შეტანის შესახებ. ამავე მუხლის მეორე ნაწილის თანახმად, მხარეებს შეუძლიათ საქმის წარმოება მორიგებით დაამთავრონ, მოსარჩელეს შეუძლია უარი თქვას სარჩელზე, ხოლო მოპასუხეს - ცნოს სარჩელი. სარჩელის ცნობის შემთხვევაში სასამართლო აღარ ამოწმებს და აფასებს საქმეში არსებულ მტკიცებულებებს. თავის გადაწყვეტილებას სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ ის აფუძნებს მოპასუხის მიერ სარჩელის ცნობას. სარჩელის ცნობა მოპასუხის მიერ თავისი მატერიალურსამართლებრივი უფლების განკარგვის აქტია, რაც მის მიერ მოსარჩელის მიმართ სასამართლოში საქმის განხილვის დროს გამოვლენილ ნებაში გამოიხატება. შესაბამისად, ეს ერთგვარი გარიგებაა, ვინაიდან მიმართულია სამართლებრივი შედეგის წარმოშობისაკენ. სასამართლომ აღნიშნა, რომ მოცემულ შემთხვევაში, მოპასუხემ სარჩელი ავტომანქანის დაზიანებით მიყენებული ზიანის 1292 ლარის ანაზღაურების ნაწილში ცნო, რაც საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 208-ე მუხლის მოთხოვნებიდან გამომდინარე, სარჩელის დაკმაყოფილების საფუძველი იყო.

სასამართლომ მიუთითა, რომ მოპასუხე სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმას ითხოვდა იმ საფუძვლით, რომ ს----- ჯ----სთვის ჯანმრთელობის დაზიანების დამადასტურებელი მტკიცებულება საქმის მასალებში არ წარმოდგენილა, შესაბამისად არ არსებობდა მორალური ზიანის დაკისრების საფუძველი; მანქანის საბაზრო ფასის შემცირებასთან დაკავშირებით მხოლოდ მაშინ შეიძლება საუბარი, როდესაც მანქანა არ ექვემდებარება აღდგენას.

სასამართლომ აღნიშნა, რომ მოსარჩელის კუთვნილი „ა-----“ მარკის ავტომანქანის ღირებულება ავტოსაგზაო შემთხვევის შემდეგ, რომ შემცირებულია 1100 ლარით, სასამართლომ დაადგა აუდიტორული კომპანია „კ-----“ 2015 წლის 29 ივლისის „სატრანსპორტო საშუალებებს შორის

ღირებულებით სხვაობის განსაზღვრის შესახებ" დასკვნით. სასამართლოს მითითებით, აღნიშნულის საწინააღმდეგო მტკიცებულება სასამართლოში არ წარმოდგენილა.

სასამართლომ მიუთითა, რომ ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად, რომ ს----- ჯ----- მ მიიღო სხეულის მსუბუქი ხარისხის დაზიანება ჯანმრთელობის ხანმოკლე მოშლით და მისი მკურნალობის ხარჯმა შეადგინა 1388 ლარი, სასამართლო დაადგინა მოსარჩელის მიერ წარმოდგენილი 2015 წლის 19 მაისს სამკურნალო დაწესებულებისათვის მიმართვის, 2015 წლის 19 მაისის ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ ცნობის, ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2017 წლის 20 იანვრის №0----- სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნის, სამედიცინო დაწესებულებისა და აფთიაქის გადახდის ქვითრების საფუძველზე.

დასკვნები სამართლებრივ გარემოებებთან დაკავშირებით

სასამართლომ მიუთითა, საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის პირველ პუნქტზე, რომლის თანახმად, ყოველ ადამიანს უფლება აქვს თავისი დარღვეული, შეზღუდული, წართმეული ან სადავოდ ქცეული უფლების დაცვა-აღდგენისათვის მიმართოს სასამართლოს.

სასამართლომ მიუთითა, რომ საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 408-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, იმ პირმა, რომელიც ვალდებულია ანაზღაუროს ზიანი, უნდა აღადგინოს ის მდგომარეობა, რომელიც იარსებებდა, რომ არ დამდგარიყო ანაზღაურების მავალდებულებელი გარემოება. ამავე კოდექსის 999-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სატრანსპორტო საშუალების მფლობელი, თუ მისი სატრანსპორტო საშუალების ექსპლუატაციას მოჰყვა ადამიანის სიკვდილი, დასახიჩრება ან ჯანმრთელობის მოშლა, ანდა ნივთის დაზიანება, ვალდებულია დაზარალებულს აუნაზღაუროს აქედან წარმოშობილი ზიანი.

სასამართლომ განმარტა, რომ აღნიშნული ნორმა ითვალისწინებს სამოქალაქო სამართლის ზოგადი პრინციპიდან (პასუხისმგებლობა მიყენებული ზიანის გამო პირს ეკისრება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მისი მოქმედება არის ბრალეული) განსხვავებულ - სატრანსპორტო საშუალების მომხმარებლის ისეთ განსაკუთრებულ პასუხისმგებლობას, რა დროსაც მისი დაკისრებისათვის ბრალეულობა სავალდებულო არ არის. სასამართლოს მითითებით, ამ გამონაკლისს საფუძვლად უდევს ის გარემოება, რომ სატრანსპორტო საშუალება პოტენციური საფრთხის წყაროა და მისი მოხმარება განაპირობებს შედარებით მაღალი ხარისხით საზიანო შედეგების დადგომის შესაძლებლობას, ვიდრე სხვა ჩვეულებრივი საქმიანობისას. ავტოსატრანსპორტო საშუალების ამგვარი თვისების გამო იგი მომეტებული საფრთხის წყაროაა მიჩნეული და, მიუხედავად იმისა, რომ მისი მოხმარება სამართლებრივად ნებადართულია,

პასუხისმგებლობა მომეტებული საფრთხის წყაროდან მომდინარე ზიანისათვის, ჩვეულებრივი სამოქალაქო სამართლებრივი პასუხისმგებლობასთან შედარებით უფრო მკაცრია - ზიანის ანაზღაურების ვალდებულება მომეტებული საფრთხის წყაროს მფლობელს ბრალის მიუხედავად ეკისრება. სასამართლოს განმარტებით, აღნიშნული გამოწვეულია იმ მატერიალური ობიექტების ფლობითა და სარგებლობით (ექსპლუატაციით ან ნებისმიერი ფორმით მისი გამოყენებით), რომელსაც განსაკუთრებული ხარისხობრივი თვისება აქვთ და ადამიანის მხრიდან მასზე სრული კონტროლის დამყარება შეუძლებელია.

სასამართლომ მიუთითა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 309¹⁷-ე მუხლზე, რომლის თანახმად, ზიანის ანაზღაურების შესახებ სარჩელს უნდა დაერთოს კანონიერ ძალაში შესული სასამართლო განაჩენი ან ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის განმხილველი ორგანოს/თანამდებობის პირის მიერ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის საქმეზე გამოცემული ადმინისტრაციული-სამართლებრივი აქტი, რომლითაც დასტურდება ზიანის მიყენების ფაქტი.

სასამართლომ მიუთითა, რომ მხარეები სადავოდ არ ხდიდნენ ფაქტობრივ წინაპირობებს. საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით - 2015 წლის 19 მაისის ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ელექტრონული საჯარიმო ქვითრით დგინდება, რომ მომხდარი საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ფაქტზე მოძრაობის და უსაფრთხოების წესების დამრღვევი გ---- გ-----ი საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 125-ე მუხლის მოთხოვნათა დარღვევისათვის დაჯარიმდა 250 ლარით. ამასთან, მოპასუხეს სადავოდ არ გაუხდია ბრალეულობის საკითხი.

სასამართლომ მიუთითა, რომ საქმის მასალებით დადგენილი იქნა, რომ ავტოსატრანსპორტო შემთხვევის შედეგად დაზიანდა ს----- ჯ----ს საკუთრებაში არსებული ავტომობილი. სახეზე იყო, დამდგარი ზიანი, გ---- გ-----ის მართლსაწინააღმდეგო ქმედება, რაც გამოიხატა მოძრაობის უსაფრთხოების წესების დარღვევაში და მიზეზობრივი კავშირი - ამ ქმედებამ გამოიწვია ა----- მარკის ავტომანქანის დაზიანება. ამასთან, როგორც ზემოთ აღინიშნა, საქმეში არსებობდა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ელექტრონული საჯარიმო ქვითარი.

სასამართლომ მიუთითა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 992-ე მუხლზე, რომლის თანახმად, ნებისმიერმა პირმა უნდა აანაზღაუროს მის მიერ მიყენებული ზიანი. აღნიშნული ნორმის თანახმად, პირი, რომელიც სხვა პირს მართლსაწინააღმდეგო, განზრახი ან გაუფრთხილებელი მოქმედებით მიაყენებს ზიანს, ვალდებულია აუნაზღაუროს მას ეს ზიანი. სასამართლომ განმარტა, რომ სამოქალაქო-სამართლებრივი პასუხისმგებლობის ერთ-ერთ სახეს დელიქტური ვალდებულება წარმოადგენს. ამგვარი ვალდებულებები არასახელშეკრულებო ვალდებულებათა კატეგორიას მიეკუთვნება, რომელიც ზიანის მიყენების

შედეგად წარმოიშობა. სამოქალაქო კოდექსის ზემოთ მითითებული ნორმა განსაზღვრავს იმ აუცილებელ წინაპირობებს, რომლებიც უნდა არსებობდეს დელიქტური ურთიერთობის წარმოშობისათვის, კერძოდ, უნდა არსებობდეს ზიანი, მართლსაწინააღმდეგო, ბრალეული ქმედება და მიზეზობრივი კავშირი ქმედებასა და დამდგარ შედეგს შორის. ამდენად, სასამართლომ აღნიშნა, რომ საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები უნდა შეესაბამებოდეს აღნიშნულ ნორმაში მითითებულ კონსტრუქციას. სასამართლომ მიუთითა, რომ ზიანის ანაზღაურების ინსტიტუტი ემსახურება არა ზიანის მიმყენებლის დასჯას, არამედ იმ დანაკლისის შევსებას, რომელიც მართლსაწინააღმდეგო ქმედების შედეგად სხვა პირს მიადგა. ზიანი შეიძლება გამოიხატოს პირადი ქონების დაზიანებაში ან განადგურებაში. ანდა ისეთ ქმედებაში, როდესაც პირი კარგავს მის კუთვნილ ქონებას.

სასამართლომ მიუთითა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 309¹⁷-ე მე-2 ნაწილზე, რომლის მოთხოვნებიდან გამომდინარე, თუ კანონიერ ძალაში შესული სასამართლო განაჩენი ან ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის განმხილველი ორგანოს/თანამდებობის პირის მიერ გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი არ შეიცავს მიყენებული ზიანის გაანგარიშებას, ზიანის ანაზღაურების შესახებ სარჩელს შეიძლება ასევე დაერთოს უფლებამოსილი პირის/ორგანოს მიერ შედგენილი დოკუმენტი, რომელშიც განსაზღვრული იქნება მიყენებული ზიანის ოდენობა.

სასამართლომ მიუთითა ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2015 წლის 22 ივნისის №5----- ექსპერტიზის დასკვნაზე, რომლითაც დგინდებოდა, რომ ავტომანქანისთვის მიყენებული მატერიალური ზიანი შეადგენდა - 1292 ლარს.

სასამართლომ მიუთითა სამოქალაქო კოდექსის 992-ე მუხლზე, რომელიც ადგენს პრინციპს, რომლის მიხედვით, ზიანი უნდა ანაზღაურდეს სრული მოცულობით. სასამართლოს განმარტებით, ანაზღაურება შესაძლებელია, განხორციელდეს როგორც ფულადი, ისე სხვა ნებისმიერი ფორმით. ამ შემთხვევაში მთავარია, რომ დაზარალებული პირის ინტერესები სრული მოცულობით იყოს დაკმაყოფილებული. მოცემულ საქმესთან მიმართებით, სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ არსებობდა ზიანი, რომლის ოდენობა განისაზღვრა - 1292 ლარით (ავტომანქანისთვის მიყენებული მატერიალური ზიანი შეადგენს - 1292 ლარს). ასევე, დადგენილი იყო, გ---- გ-----ის მართლსაწინააღმდეგო, ბრალეული ქმედება და მიზეზობრივი კავშირი ქმედებასა და დამდგარ შედეგს შორის. (2015 წლის 19 მაისის საჯარიმო ქვითარი, საგზაო- სატრანსპორტო შემთხვევის სქემა, მოსარჩელის და მოპასუხის ახსნა-განმარტებები საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის მთავარ სამმართველოს უფროსის სახელზე), ამდენად, არსებობდა დელიქტური ვალდებულების ყველა წინაპირობა. შესაბამისად, სასამართლომ

მიუთითა, რომ სარჩელი უნდა დაკმაყოფილებულიყო და გ---- გ-----ს ს----- ჯ-----ს სასარგებლოდ უნდა დაკისრებოდა ავტომანქანის დაზიანებით მიყენებული ზიანის 1292 ლარის ანაზღაურება.

სასამართლომ მიუთითა, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 409-ე მუხლზე, რომლის თანახმად, თუ ზიანის ანაზღაურება პირვანდელი მდგომარეობის აღდგენით შეუძლებელია ან ამისათვის საჭიროა არათანაზომიერად დიდი დანახარჯები, მაშინ კრედიტორს შეიძლება მიეცეს ფულადი ანაზღაურება.

სასამართლომ მიუთითა, რომ აუდიტორული კომპანია „კ-----“ 2015 წლის 29 ივლისის „სატრანსპორტო საშუალებებს შორის ღირებულებით სხვაობის განსაზღვრის შესახებ“ დასკვნით, დგინდებოდა, რომ მოსარჩელის კუთვნილი „ა-----“ მარკის ავტომანქანის ღირებულება ავტოსაგზაო შემთხვევის შემდეგ, შემცირებული იყო 1100 ლარით.

სასამართლოს მითითებით, იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ მოსარჩელის კუთვნილი ავტომანქანის საბაზრო ღირებულება შემცირდა, აღნიშნული სხვაობის ანაზღაურება უნდა დაკისრებოდა მოპასუხეს. რაც შეეხება მოპასუხის წარმომადგენლის მითითებას იმ გარემოების შესახებ, რომ მოსარჩელის მიერ არ არის წარმოდგენილი ლევან სამხარაულის სახელობის ექსპერტიზის ბიუროს დასკვნა ავტომანქანის ღირებულების შემცირების თაობაზე სასამართლომ მიიჩნია, რომ არ შეიძლება აღნიშნული მოთხოვნის ამ ნაწილში სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძველი გახდეს ვინაიდან, მოსარჩელის მიერ წარმოდგენილი აუდიტორული კომპანიის „კ-----“ 2015 წლის 29 ივლისის „სატრანსპორტო საშუალებებს შორის ღირებულებით სხვაობის განსაზღვრის შესახებ“ დასკვნის საწინააღმდეგო მტკიცებულება მოპასუხის მიერ სასამართლოში არ წარმოდგენილა.

სასამართლომ მიუთითა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 408-ე მუხლის მეორე და მეოთხე ნაწილებზე, რომელთა თანახმად, თუ სხეულის დაზიანებით ან ჯანმრთელობისათვის ვნების მიყენების შედეგად დაზარალებულს წაერთვა შრომის უნარი ან შეუმცირდა იგი, ანდა იზრდება მისი მოთხოვნილებები, დაზარალებულს უნდა აუნაზღაურდეს ზიანი ყოველთვიური სარჩოს გადახდით. სარჩოს ნაცვლად დაზარალებულს შეუძლია მოითხოვოს კომპენსაციის მიღება, თუ არსებობს საამისო მნიშვნელოვანი საფუძველი.

სასამართლომ აღნიშნა, რომ ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად ს----- ჯ-----მ მიიღო სხეულის მსუბუქი ხარისხის დაზიანება ჯანმრთელობის ხანმოკლე მოშლით და მისი მკურნალობის ხარჯი შეადგენდა 1388 ლარს. აღნიშნული სასამართლო დაადგინა 2015 წლის 19 მაისს სამკურნალო დაწესებულებისათვის მიმართვის, 2015 წლის 19 მაისის ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ ცნობის, ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს

2017 წლის 20 იანვრის №0----- სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნის, სამედიცინო დაწესებულებისა და აფთიაქის გადახდის ქვითრების საფუძველზე. აღნიშნულის გათვალისწინებით, სასამართლომ მიიჩნია, რომ ს----- ჯ----ს სარჩელი მატერიალური ზიანის ანაზღაურების ნაწილში საფუძვლიანი იყო და უნდა დაკმაყოფილებულიყო. კერძოდ, არსებობდა ზიანის ანაზღაურების შესახებ სამოქალაქო სამართლებრივი პასუხისმგებლობის დაკისრების კანონით გათვალისწინებული აუცილებელი წინაპირობები. რაც შეეხება მოპასუხის წარმომადგენლის მითითებას იმ გარემოების შესახებ, რომ მოსარჩელის კისრის მიდამოს უმნიშვნელოდ გამოხატული სპონდილობის, კისრის მე-4 და მე-5 მალთაშუა დისკების პროთრუხიის ტრამვის მომენტთან ერთმნიშვნელოვნად დაკავშირება მიზანშეწონილი არ იყო, სასამართლომ მიიჩნია, რომ არ შეიძლება აღნიშნული მოთხოვნის ამ ნაწილში სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძველი გამხდარიყო, ვინაიდან, სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნით და ექსპერტის დაკითხვით დადგინდა, რომ მოსარჩელემ 2015 წლის 19 მაისს ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მიიღო სხეულის მსუბუქი ხარისხის დაზიანება, ჯანმრთელობის ხანმოკლე მოშლით. მოსარჩელეს ჩაუტარდა სამედიცინო კვლევები.

სასამართლო მიუთითა, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 413-ე მუხლზე, რომლის თანახმადაც არაქონებრივი ზიანისათვის ფულადი ანაზღაურება შეიძლება მოთხოვილ იქნეს მხოლოდ კანონით ზუსტად განსაზღვრულ შემთხვევებში გონივრული და სამართლიანი ანაზღაურების სახით. სასამართლო აღნიშნავს, რომ კანონმდებელი ერთ-ერთ ასეთ შემთხვევად მიიჩნევს სამოქალაქო კოდექსის 18-ე მუხლით განსაზღვრული პირადი არაქონებრივი უფლებების დარღვევას.

სასამართლომ აღნიშნა, რომ საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 18-ე მუხლის მეორე ნაწილის დანაწესით: პირს უფლება აქვს სასამართლოს მეშვეობით, კანონით დადგენილი წესით დაიცვას საკუთარი პატივი, ღირსება, პირადი ცხოვრების საიდუმლოება, პირადი ხელშეუხებლობა ან საქმიანი რეპუტაცია შელახვისაგან.

სასამართლომ აღნიშნა, რომ საკმაოდ დიდი მნიშვნელობა გააჩნია ამ ნორმით გათვალისწინებული მიზნის სწორად დადგენას. კერძო სამართლით გათვალისწინებული სხვადასხვა ურთიერთობების შედეგად შეიძლება ადგილი ჰქონდეს მორალურ, სულიერ ტანჯვას, მაგრამ მისი ანაზღაურება განპირობებულია მხოლოდ კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, ე.ი. კანონი პირდაპირ განსაზღვრავს, თუ რომელი სიკეთის ხელყოფის შემთხვევაში შეიძლება დაზარალებულმა მოითხოვოს ანაზღაურება არაქონებრივი ზიანისათვის. ამდენად, სასამართლოს მითითებით, კანონის მიზანია, შეამციროს, შეზღუდოს ამ ნორმით გათვალისწინებული შედეგის დაუსაბუთებელი გაფართოება, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს სამოქალაქო ბრუნვის

სტაბილურობა და წესრიგი. მორალური ზიანი განსაზღვრულია როგორც ფიზიკური ან სულიერი ტკივილი. მაცალკეებელი კავშირი „ან“ უშვებს მორალური ზიანის არსებობას როგორც მხოლოდ ფიზიკური ან სულიერი ტკივილისას, ისე ორივესა ერთდროულად.

სასამართლომ მიუთითა, რომ სასამართლოს მიერ დაცული ერთ-ერთი სიკეთე, რომლის ხელყოფის შედეგად დაზარალებულმა შეიძლება მოითხოვოს არაქონებრივი (მორალური) ზიანისათვის ანაზღაურება წარმოადგენს ადამიანის ჯანმრთელობა, კერძოდ, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 413-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სხეულის დაზიანების ან ჯანმრთელობისათვის ვნების მიყენების შემთხვევებში დაზარალებულს შეუძლია მოითხოვოს ანაზღაურება არაქონებრივი ზიანისათვის.

სასამართლომ განმარტა, რომ განსახილველი ნორმით დადგენილი შედეგის აუცილებელ წინაპირობას წარმოადგენს ადამიანის ჯანმრთელობის ხელყოფა, რის შედეგად დაზარალებულმა, ასევე განიცადა სულიერი ტანჯვა, ფსიქიკური სტრესი. სასამართლომ აღნიშნა, რომ სხეულის დაზიანებასა ან ჯანმრთელობისათვის ვნების მიყენებაში იგულისხმება ისეთი ზემოქმედება, რომელიც ხელყოფს ადამიანის სხეულს ან ადამიანის ორგანიზმის შინაგან პროცესებს. ამასთან, ზიანის ანაზღაურების დაკისრების საკითხი წყდება საერთო საფუძვლებით.

სასამართლომ განმარტა, რომ „კერძო სამართლებრივ ურთიერთობებს ჩვეულებრივ, შესაძლოა, თან ახლდეს მორალური, სულიერი განცდები, მაგრამ სამოქალაქო პასუხისმგებლობა დასაშვებია მხოლოდ კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, ე.ი. კანონი პირდაპირ განსაზღვრავს, თუ რომელი სიკეთის ხელყოფის შემთხვევაში შეუძლია დაზარალებულს, მოითხოვოს ანაზღაურება არაქონებრივი ზიანისათვის. განსახილველი ნორმის მიზანია, შეამციროს, შეზღუდოს ამ ნორმით გათვალისწინებული შედეგის დაუსაბუთებელი გაფართოება, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს სამოქალაქო ბრუნვის სტაბილურობა და წესრიგი. სამართლის მიერ დაცულ ერთ-ერთ სიკეთეს, რომლის ხელყოფის შედეგად დაზარალებულმა შეიძლება მოითხოვოს არაქონებრივი (მორალური) ზიანისათვის ანაზღაურება, წარმოადგენს ადამიანის ჯანმრთელობა. სხეულის დაზიანება ან ჯანმრთელობისათვის ვნების მიყენება ადამიანის სიცოცხლის იმგვარი ხელყოფაა, რომელიც დაზარალებულს არასრულფასოვნად და ზოგ შემთხვევაში, არაშრომისუნარიანად აქცევს, სხეულის და/ან ჯანმრთელობის ხელყოფით გამოწვეული მორალური ზიანი უშუალოდ სამართალდარღვევიდან შეიძლება არც გამომდინარეობდეს, არამედ მისი თანმდევი შედეგი იყოს (როგორიცაა, უშედეგო მკურნალობა, ხანგრძლივი უმწეო მდგომარეობა, აქტიური ცხოვრების შეუძლებლობა, ცხოვრების წესისა და რიტმის შეცვლა, მკურნალობის უშედეგობის გამო ცხოვრების ხალისის დაქვეითება, ნერვული დაძაბულობა, რაც პირს არასრულფასოვნების კომპლექსსა

თუ სხვა ნეგატიურ განცდებს უყალიბებს), თუმცა, ასეთ დროს, სავალდებულოა, დასტურდებოდეს, რომ დაზარალებულის მორალური განცდები და სულიერი ტანჯვა სხეულისა თუ ჯანმრთელობის ხელყოფის შედეგია. სამოქალაქო კოდექსის 413-ე მუხლის მე-2 ნაწილით განსაზღვრული ჯანმრთელობის დაზიანებით გამოწვეული მორალური ზიანის მახასიათებელი თვისება არის ადამიანის ფსიქიკური და სულიერი ბუნების სფეროში ნეგატიური ზემოქმედების მოხდენა, რაც გამოიხატება ფიზიკურ და ზნეობრივ ტანჯვაში.“ (იხ .სუსგ №ას-452-431-2015, 28.09.2015).

სასამართლომ მიუთითა, რომ მოცემულ შემთხვევაში სასამართლოში არ იყო წარმოდგენილი იმ გარემოების დამადასტურებელი მტკიცებულება, რომ მოსარჩელის ჯანმრთელობის დაზიანებას შედეგად მოჰყვა მისი ცხოვრების რეჟიმის გაუარესება, რაც გულისხმობდა ხანგრძლივ შრომის უუნარობას, ტკივილებით გამოწვეულ ტანჯვას, წოლითი რეჟიმით გამოწვეულ დისკომფორტს, ოჯახის წევრებთან თბილ და მყუდრო ურთიერთობის მოწყვეტას.

3. სააპელაციო საჩივრის საფუძვლები

3.1 აპელანტ გ---- გ-----ის სააპელაციო საჩივრის საფუძვლები

აპელანტის განმარტებით , იგი თანახმა არის მოსარჩელე ს----- ჯ----ს გადაუხადოს 19.05.2015 წლის ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მიყენებული ავტომობილის ზიანის ასანაზღაურებლად სამხარაულის სასაქონლო ექსპერტიზის დასკვნით დადგენილი თანხა 1292 ლარი. თუმცა იგი განმარტავს, რომ არ არის ვალდებული გადაიხადოს ავტომობილისათვის მიყენებული ზიანის შედეგად შემცირებული საბაზრო ღირებულების სხვაობა 1100 ლარის ოდენობით. 2015 წლის 29 ივლისის აუდიტით დადგენილია, რომ ღირებულებითი ფასთა სხვაობა შეადგენს 1100 ლარს. აუდიტის დასკვნის საფუძველზე თანხის გადახდის დაკისრება დაუშვებელია, რადგან აუდიტს შეუძლია შეაფასოს იგი, მაგრამ იმის გასაგებად , ნამდვილად შემცირდა თუ არა ნივთის საბაზრო ღირებულება, საჭიროა ექსპერტიზის ჩატარება და ექსპერტის დასკვნა. აპელანტი განმარტავს, რომ მოცემულ შემთხვევაში ექსპერტიზა არ ჩატარებულა და შესაბამისად არც ექსპერტის დასკვნა არ არსებობს საქმეში, ამიტომ შეუძლებელია იმის მტკიცება, რომ ავტომობილის საბაზრო ღირებულება 1100 ლარით არის შემცირებული.

აპელანტის მითითებით, მოსარჩელე ს----- ჯ----ს მტკიცება იმის თაობაზე, რომ ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მიყენებული ჯანმრთელობის დაზიანების სამკურნალოდ გაღებული ხარჯების ასანაზღაურებლად საჭიროა 1388 ლარი, არ შეესაბამება სიმართლეს. საქმეში არ არსებობს არცერთი მტკიცებულება, რომ ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობა გაუარესდა და მართლაც ჩაიტარა მკურნალობა. ლევან სამხარაულის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 20.01.2017 წლის სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნაში აღნიშნულია, რომ ავტოსაგზაო შემთხვევის დღეს ს-----

ჯ---ს შესთავაზეს სტაციონალური მკურნალობა, რაზეც მან უარი განაცხადა. რასაც მოჰყვა მედიკამენტოზური მკურნალობის რეკომენდაცია, თუმცა ჩაიტარა თუ არა ს----- ჯ---მ აღნიშნული მკურნალობა არსად არ არის დაფიქსირებული. აპელანტი განმარტავს რომ მოსარჩელეს ავტოავარიის შედეგად არ მიუღია სერიოზული სახის დაზიანებები, რომ შემდგომი მკურნალობა დასჭირვებოდა. აპელანტი უთითებს დასკვნაზე, რომელშიც აღნიშნულია, რომ ს----- ჯ---ს ჯანმრთელობის დიაგნოზია კისერ-გულ-მკერდისოსტეოქონდროზი, რადიკულოპათია, დაჟეჟილობა. ტრავმული გენეზის მტკიცება შეუძლებელია, არ აღინიშნება მოტეხილობა. აპელანტი აღნიშნავს, რომ აღმოჩენილი ცვლილებების ერთმნიშვნელოვნად დაკავშირება ტრამვის მომენტთან მიზანშეწონილი არ არის, რაც ასევე სასამართლო განხილვისას ექსპერტის დაკითხვის დროს დადასტურდა, სადაც ექსპერტმა პირდაპირ განაცხადა, რომ ს----- ჯ---ს დიაგნოზები არანაირ კავშირში არ არის ავტო საგზაო შემთხვევასთან, ასევე ექსპერტიზის დასკვნაშიც რამდენჯერმე მეორდება, რომ აღნიშნული დიაგნოზები არ არის კავშირში ავტოსაგზაო შემთხვევასთან. ს----- ჯ---ს ჯანმრთელობის დიაგნოზი საკმაოდ მსუბუქი ხასიათისაა და რაიმე განსაკუთრებულ სამედიცინო ჩარევას არ საჭიროებს, ასევე ვერ მტკიცდება ის გარემოებაც, რომ მან მკურნალობა ჩაიტარა და საამისოდ თანხები დახარჯა. აპელანტი უთითებს, რომ ს----- ჯ---მ ავტოავარიის დღეს უარი განაცხადა სტაციონარში მოთავსებაზე, რაც შეუძლებელია თუ მას რაიმე სახის დაზიანებები ექნებოდა მიღებული. აპელანტი უთითებს, რომ ს----- ჯ---მ ჯანმრთელობის გამოკვლევების დაწყება დაიწყო ავტოსაგზაო შემთხვევიდან ორი თვის გასვლის შემდეგ, მას შემდეგ რაც აპელანტ გ--- გ-----სა და ს----- ჯ---ს შორის მორიგება არ შედგა. აპელანტს მიუღებლად მიაჩნია მოსამართლის გადაწყვეტილება სამკურნალო ხარჯების დაკისრების ნაწილში, კერძოდ 1388 ლარისა, მაშინ როცა მოსარჩელის სამეცნიერო დიაგნოზები მსუბუქი ხასიათისაა და არავითარი მტკიცებულება არ არსებობს იმისა, რომ მან მკურნალობა ჩაიტარა.

აპელანტის განმარტებით, მას დაეკისრა სასამართლო ხარჯების გადახდა 360 ლარის ოდენობით, რომლიდანაც 240 ლარი შეადგენს სასაქონლო ექსპერტიზის, 120 ლარი კი აუდიტის ღირებულებას. გ--- გ-----მა ავტოსაგზაო შემთხვევის მოხდენისთანავე შესთავაზა თანხა დაზარალებულს, 2000 ლარის ოდენობით ზიანის ასანაზღაურებლად, ამ საკითხის შესახებ ტელეფონით საუბრობდნენ გ--- გ-----ი და დაზარალებულის მეუღლე. გ--- გ-----ს ჩაწერილი აქვს აღნიშნული საუბარი. დაზარალებულმა თავიდან მოითხოვა მხოლოდ დაზიანებული ავტომობილის შეკეთება, რაზეც დათანხმდა გ--- გ-----ი, გარკვეული პერიოდის შემდეგ მოსარჩელემ მოითხოვა ახალი ავტომობილი და ფულადი თანხა 3000 ლარის ოდენობით. აღნიშნულთან დაკავშირებით ვერ შეთანხმდნენ მხარეები და ამის შემდეგ მიმართა ს----- ჯ---მ სამხარაულის სასაქონლო ექსპერტიზას და ჩაიტარა სამედიცინო ექსპერტიზა. აპელანტის განმარტებით, მოსამართლემ სამხარაულის სამედიცინო ექსპერტიზის დანიშვნისთვის არათანაბრად განსაზღვრა ექსპერტიზის ხარჯები და დააკისრა გ--

-- გ-----ს.

მოსამართლემ გ--- გ-----ს დააკისრა მიყენებული ზიანის შედეგად ავტომობილის საბაზრო ღირებულების სხვაობის 1100 ლარის ოდენობით გადახდა. აპელანტი უთითებს, რომ აუდიტს შეუძლია შეაფასოს რაიმე ნივთი და განსაზღვროს მისი ფასი, ხოლო ავტომობილის საბაზრო ღირებულების ფასთაშორისი სხვაობისათვის ექსპერტიზა არ ჩატარებულა და შესაბამისად არანაირი ექსპერტიზის დასკვნაც არ არსებობს აღნიშნულ სამოქალაქო საქმეში.

აპელანტი უთითებს, რომ გადაწყვეტილება უნდა გაუქმდეს იმ ნაწილშიც, რომლითაც გ--- გ-----ს დაეკისრა 1388 ლარი გადახდა ს----- ჯ----სათვის, ვინაიდან ავტოავარიის შედეგად ს----- ჯ----ს არ მიუღია ჯანმრთელობის მძიმე დაზიანება, რაც დასტურდება სამოქალაქო საქმეში არსებული ს----- ჯ----ს ახსნა-განმარტებით შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვ. ქართლის მთავარი სამმართველოს უფროსის, პოლიციის პოლკოვნიკის მ----- სახელზე დაწერილი ახსნა-განმარტებით. მოსარჩელემ საგზაო შემთხვევის გასვლიდან ორი თვის თავზე ჩაიტარა სამედიცინო გამოკვლევები. აქედან გამომდინარე მოსარჩელე ს--- ---- ჯ----მ სასამართლოს ვერ წარუდგინა უტყუარი მტკიცებულება მისი ჯანმრთელობის დაზიანების შესახებ, რომელიც გამოწვეული იყო აღნიშნული ავტოავარიის შედეგად.

აპელანტის განმარტებით, მოსამართლემ ასევე უკანონოდ დააკისრა მხარეს 360 ლარი, ვინაიდან თუ მოსარჩელეს აინტერესებდა საკუთარი მოძრავი ნივთის ავტომობილის იმ დროისათვის, იმ მდგომარეობით ღირებულების განსაზღვრა, ეგ მისი სურვილი იყო. ხოლო ავტომობილის საბაზრო ღირებულების ფასთაშორისი სხვაობა ექსპერტიზით დადგენილი ავტოსაგზაო შემთხვევის შემდეგ მოსარჩელეს სასამართლოსათვის არ წარუდგენია.

3.2 აპელანტ ს----- ჯ----ს სააპელაციო საჩივრის საფუძვლები

შეგებებული სააპელაციო საჩივრის ავტორი არ ეთანხმება სადავო გადაწყვეტილებას მორალური ზიანის ანაზღაურებაზე უარის თქმის ნაწილში.

აპელანტი განმარტავს, რომ სასამართლოს მიერ არასწორად მოხდა სამოქალაქო კოდექსის 413-ე მუხლის განმარტება, რადგან აღნიშნული მუხლი ცალსახად ადგენს, რომ თუ პირმა მიიღო სხეულის დაზიანება ან კიდევ ჯანმრთელობას მიაღდა ვნება, მას მორალური ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის უფლება გააჩნია, რომელიც უნდა ანაზღაურდეს. ამდენად, აპელანტის განმარტებით, ისეთ შემთხვევაში, თუ არსებობს 413-ე მუხლის დისპოზიციით განსაზღვრული პირობა, რაც განსახილველ შემთხვევაში დადგენილია სასამართლოს მიერ, დაზარალებულის უფლებას წარმოადგენს მორალური ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის უფლება. საქმეში არსებული მასალებით ცალსახადაა დადგენილი, რომ ავტომანქანების შეჯახების შედეგად ს----- ჯ----მ მიიღო ჯანმრთელობის

ვნება. აპელანტი განმარტავს, რომ ბუნებრივია მან მიიღო სხეულის დაზიანებაც, რასაც მოწმობს სამედიცინო ცნობები და დანიშნული მკურნალობა, აგრეთვე დასმული დიაგნოზი.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, შეგებებული სააპელაციო საჩივრის ავტორი ითხოვს გ---- გ-----ისთვის მორალური ზიანის სახით 10000 ლარის ოდენობით დაკისრებას.

4. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების შეცვლის დასაბუთება

სააპელაციო პალატა გაეცნო საქმის მასალებს, შეისწავლა სააპელაციო საჩივრის საფუძვლიანობა, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების კანონიერება-დასაბუთებულობა, მოისმინა მხარეთა (წარმომადგენლების) მოსაზრებები და მიიჩნევს, რომ გ---- გ-----ის სააპელაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, ხოლო ს----- ჯ-----ს შეგებებული სააპელაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 377-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლო ამოწმებს გადაწყვეტილებას სააპელაციო საჩივრის ფარგლებში ფაქტობრივი და სამართლებრივი თვალსაზრისით. ამავე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, სამართლებრივი თვალსაზრისით შემოწმებისას სასამართლო ხელმძღვანელობს 393-ე და 394-ე მუხლების მოთხოვნებით.

სააპელაციო პალატის მოსაზრებით, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება იურიდიულად არ არის დასაბუთებული, რაც საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების საფუძველია.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 385-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, სააპელაციო სასამართლო აუქმებს გადაწყვეტილებას და საქმეს უბრუნებს პირველი ინსტანციის სასამართლოს ხელახლა განსახილველად, თუ ადგილი აქვს 394-ე მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევებს. ამავე მუხლის მეორე ნაწილის მიხედვით, სააპელაციო სასამართლოს შეუძლია არ გადააგზავნოს საქმე უკან და თვითონ გადაწყვიტოს იგი.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 386-ე მუხლის შესაბამისად, თუ სააპელაციო საჩივარი დასაშვებია და საქმე პირველი ინსტანციის სასამართლოს არ უბრუნდება, სააპელაციო სასამართლო თვითონ იღებს გადაწყვეტილებას საქმეზე. იგი თავისი განჩინებით უარს ამბობს სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე ან გასაჩივრებული გადაწყვეტილების შეცვლით იღებს ახალ გადაწყვეტილებას საქმეზე.

ფაქტობრივი და სამართლებრივი დასაბუთება

4.1 სამოქალაქო საქმეთა პალატა იზიარებს პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ დადგენილად მიჩნეულ შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს:

- 2015 წლის 19 მაისს მოპასუხის მართვის ქვეშ მყოფი ავტომანქანა „მ-----
-“ სახელმწიფო ნომრით R----, ქ. რუსთავი, მ----- დაეჯახა ს----- ჯ----
მართვის ქვეშ მყოფ ავტომობილს „ა-----“. ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად
მიყენებული ზიანმა შეადგინა 1292 ლარი.
- მომხდარი საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ფაქტზე გ---- გ-----ი
საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 125-ე მუხლის
მოთხოვნათა დარღვევისათვის დაჯარიმდა 250 ლარით.
- მოსარჩელეს ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მორალური ზიანი არ
განუცდია.

4.2 საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 317-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ვალდებულების წარმოშობისათვის აუცილებელია მონაწილეთა შორის ხელშეკრულება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ვალდებულება წარმოიშობა ზიანის მიყენების (დელიქტის), უსაფუძვლო გამდიდრების ან კანონით გათვალისწინებული სხვა საფუძვლებიდან.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 992-ე მუხლის თანახმად, პირი, რომელიც სხვა პირს მართლსაწინააღმდეგო, განზრახი ან გაუფრთხილებელი მოქმედებით მიაყენებს ზიანს, ვალდებულია აუნაზღაუროს მას ეს ზიანი.

პალატა განმარტავს, რომ სამოქალაქო კოდექსის თანახმად, ვალდებულების წარმოშობის ერთ-ერთი საფუძველია დელიქტური ვალდებულება, რაც გულისხმობს, რომ პირს ვალდებულება წარმოეშობა ზიანის მიყენების (დელიქტის) შედეგად. განსხვავებით სახელშეკრულებო ვალდებულებისგან, რომელიც წარმოიშობა პირის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულების შეუსრულებლობიდან, დელიქტური ვალდებულება არასახელშეკრულებო ვალდებულებათა კატეგორიას მიეკუთვნება და მისი წარმოშობისათვის სახეზე უნდა იყოს: ზიანი, მართლსაწინააღმდეგო და ბრალეული ქმედება და მიზეზობრივი კავშირი დამდგარ შედეგსა და ქმედებას შორის. აღნიშნული წინაპირობების არსებობის შემთხვევაში, პირს (ზიანის მიმყენებელს) უნდა დაეკისროს დელიქტური ვალდებულებიდან გამომდინარე ზიანის ანაზღაურება.

განსახილველ შემთხვევაში, ს----- ჯ----ს მოთხოვნას წარმოადგენს ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მისი კუთვნილი ავტომანქანის აღსადგენად 1292 ლარის ანაზღაურება, მისი კუთვნილი ავტომანქანისათვის ზიანის შედეგად შემცირებული საბაზრო ღირებულების 1100 ლარის გადახდას, ავტოსაგზაო

შემთხვევის შედეგად ჯანმრთელობისათვის მიყენებული ზიანის ასანაზღაურებლად მკურნალობის ხარჯის 1388 ლარის გადახდას და ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მიყენებული არაქონებრივი ზიანის ანაზღაურებას 10 000 ლარის ოდენობით.

პალატა აღნიშნავს, რომ მოპასუხე გ---- გ-----მა პირველი ინსტანციის სასამართლოში სარჩელი ნაწილობრივ ცნო, კერძოდ ავტომანქანის აღსადგენად 1292 ლარის ანაზღაურების ნაწილში, ამდენად, მის მიერ სააპელაციო წესით გასაჩივრებულია სადავო გადაწყვეტილება, მისთვის ავტომანქანისათვის ზიანის შედეგად შემცირებული საბაზრო ღირებულების 1100 ლარის და ჯანმრთელობისათვის მიყენებული ზიანის ასანაზღაურებლად მკურნალობის ხარჯის 1388 ლარის დაკისრების ნაწილში.

ამრიგად, სააპელაციო სასამართლოს განხილვის საგანს წარმოადგენს იმ ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა, შემცირდა თუ არა მოსარჩელე ს----- ჯ----ს კუთვნილი ავტომანქანის საბაზრო ღირებულება 1100 ლარის ოდენობით, სწორად მოხდა თუ არა, პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად ჯანმრთელობისათვის მიყენებული ზიანის ოდენობის განსაზღვრა, ასევე შეგებებული სააპელაციო საჩივრის ფარგლებში, სააპელაციო სასამართლოს მიერ უნდა დადგინდეს, მიადგა თუ არა ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მოსარჩელე ს----- ჯ----ს მორალური ზიანი.

4.3 პალატა არ ეთანხმება პირველი ინსტანციის მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებას იმასთან დაკავშირებით, რომ მოსარჩელის კუთვნილი „ა-----“ მარკის ავტომანქანის ღირებულება ავტოსაგზაო შემთხვევის შემდეგ შემცირებულია 1100 ლარით.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 408-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, იმ პირმა, რომელიც ვალდებულია აანაზღაუროს ზიანი, უნდა აღადგინოს ის მდგომარეობა, რომელიც იარსებებდა, რომ არ დამდგარიყო ანაზღაურების მავალდებული გაჩემოება.

პალატა განმარტავს, რომ დასახელებული ნორმის თანახმად ზიანის ანაზღაურება გულისხმობს იმ პირვანდელი მდგომარეობის აღდგენას, რომელიც არსებობდა მანამ, სანამ ზიანის გამომწვევი გაჩემოება დადგებოდა.

განსახილველ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს დასკვნით დგინდება, რომ ექსპერტის წინაშე წარდგენილი იქნა 1999 წელს დამზადებული, მსუბუქი ავტომობილი „ა-----“, სახელმწიფო ნორმით J-----, საიდენტიფიკაციო ნომრით W------. ექსპერტის მიერ შესწავლილი იქნა ავტომანქანის მდგომარეობა და მისი პირვანდელი მდგომარეობის აღდგენის მიზნით ზარალის ოდენობად

განისაზღვრა 1292 ლარი. აღნიშნული ოდენობა მოპასუხის მიერ გასაჩივრებული არაა.

მოსარჩელემ დამატებით მოითხოვა ავარიის შედეგად ავტომანქანის შემცირებული საბაზრო ღირებულების ანაზღაურება. მოსარჩელის განმარტებით, აღდგენის შემდგომ ავტომანქანის მდგომარეობა, მისი საბაზრო ფასი, იგივე მარკის, იგივე მოდელის, იგივე გამოშვების თარიღის ავტომანქანასთან შედარებით ნაკლებია და სხვაობა შეადგენს 1100 ლარს. აღნიშნული მოსაზრების დასადასტურებლად საქმეში წარმოდგენილია აუდიტორული კომპანია „კ-----“ 2015 წლის 29 ივლისის დასკვნა სატრანსპორტო საშუალებებს შორის ღირებულებითი სხვაობის განსაზღვრის შესახებ.

პალატა ვერ მიიჩნევს აღნიშნულ მტკიცებულებას იმის დასადასტურებლად, რომ მოსარჩელის კუთვნილი „ა-----“ მარკის ავტომანქანის ღირებულება ავტოსაგზაო შემთხვევის შემდეგ შემცირდა 1100 ლარით.

პალატა აღნიშნავს, რომ დასახელებული დასკვნის ფარგლებში შემფასებელი უთითებს, რომ მან მოახდინა მოძრავი ქონების „ა-----“ მოდელის ავტომობილის იდეალურ მდგომარეობაში მყოფი ავტომანქანებსა და ფიზიკური და ფუნქციონალური გაუმართაობების მქონე ავტომანქანებს შორის თანხობრივი სხვაობის შეფასება. მოცემულ შემთხვევაში ბ---- გ-----ს უკვე დაეკისრა დაზიანებული ავტომობილის ფუნქციონალური და ფიზიკური გაუმართაობების აღმოსაფხვრელი თანხების ანაზღაურება. (ს.ფ.77, ტ 1) შესაბამისად, მითითებული კვლევა შეუსაბამოა განსახილველ დავასთან. მითუმეტეს იმ პირობებში, როდესაც ავტომობილის აღდგენის ღირებულება 1292 ლარია, შეუძლებელია, თითქმის იგივე ოდენობის თანხით შემცირდეს ღირებულება აღდგენის შემდეგ.

გარდა ამისა როგორც შემფასებელი უთითებს, მის ინტერესს წარმოადგენდა 1999 წელს გამოშვებული „ა-----“ მოდელის ადგილობრივი ბაზრის შესწავლა და ამავე წელს გამოშვებულ მოდელებს შორის ღირებულებითი სხვაობის განსაზღვრა, მათი ფიზიკური ან/და ფუნქციონალური გაუმართაობების გათვალისწინებით.

როგორც დასკვნიდან დგინდება, შეფასების ფარგლებში გამოკვლეულია იდეალურ მდგომარეობაში მყოფი სატრანსპორტო საშუალება „ა-----“, რომელთა საბაზრო ღირებულება დადგენილია 5 700 ლარით. აღნიშნულთან შესადარებლად გამოკვლეულია ასევე იგივე მოდელის ავტომანქანები, ფიზიკური ან/და ფუნქციონალური გაუმართაობებით, რომელთა ღირებულებამ შეადგინა 4600 ლარი. აუდიტორული დასკვნა, რომ ავარიის შედეგად მოსარჩელის კუთვნილი „ა-----“-ის ფასი შემცირდა 1100 ლარით, ეყრდნობა სწორედ აღნიშნულ ინფორმაციას.

პალატა ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დგინდება, რა მდგომარეობაში იყო მოსარჩელის კუთვნილი „ა-----“ ავტოავარიამდე. მოცემულ შემთხვევაში, დასკვნის შედგენისას შემცირებული ოდენობის მისაღებად შესაფასებელ ობიექტად აღებულია იდეალურ მდგომარეობაში არსებული ავტომანქანის ღირებულება, თუმცა საქმის მასალებით არ დგინდება, რომ მოსარჩელის კუთვნილი ავტომანქანა ავტოსაგზაო შემთხვევამდე იდეალურ მდგომარეობაში იმყოფებოდა. ხოლო შესადარებელ სხვა ავტომობილებს ჰქონდათ მსგავსი დაზიანებები, რაც მოცემულ შემთხვევაში გააჩნდა ს----- ჯ----ს ავტომობილს. აქედან გამომდინარე, დასკვნის ფარგლებში დადგენილი საბაზრო ღირებულებათა სხვაობა - 1100 ლარი არ შეიძლება მოსარჩელის კუთვნილი ავტომანქანის ღირებულების შემცირებულ ოდენობად ჩაითვალოს, რადგანაც თავად ავტომანქანის საბაზრო ღირებულება ავტოსაგზაო შემთხვევამდე დადგენილი არაა.

რადგანაც ავტომანქანის მდგომარეობა, შესაბამისად მისი საბაზრო ღირებულება ავტოსაგზაო შემთხვევამდე საქმის მასალებით დადგენილი არაა, პალატას შეუძლებლად მიაჩნია იმ ფაქტის დადგენა, რა ოდენობით შემცირდა ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მისი ღირებულება.

ამდენად, პალატას მიაჩნია, რომ საქმის მასალებით არ დგინდება, რა ოდენობით იქნა შემცირებული მოსარჩელის კუთვნილი ავტომანქანა „ა-----“-ის ღირებულება, რის გამოც მოსარჩელის მოთხოვნა აღნიშნულ ნაწილში არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

4.3 პალატა არ ეთანხმება პირველ ინსტანციის მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებას იმასთან დაკავშირებით, რომ ს----- ჯ----ს მკურნალობის ხარჯმა შეადგინა 1388 ლარი;

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 408-ე მუხლის მეორე და მეოთხე ნაწილების თანახმად, თუ სხეულის დაზიანებით ან ჯანმრთელობისათვის ვნების მიყენების შედეგად დაზარალებულს წაერთვა შრომის უნარი ან შეუმცირდა იგი, ანდა იზრდება მისი მოთხოვნილებები, დაზარალებულს უნდა აუნაზღაურდეს ზიანი ყოველთვიური სარჩოს გადახდით. სარჩოს ნაცვლად დაზარალებულ შეუძლია მოითხოვოს კომპენსაციის მიღება, თუ არსებობს საამისო მნიშვნელოვანი საფუძველი.

მოცემულ შემთხვევაში, ს----- ჯ----მ სხეულის დაზიანებისა და ჯანმრთელობისათვის ზიანის მიყენების გამო გ---- გ-----ისგან მოითხოვა მატერიალური ზიანის ანაზღაურება, 1388 ლარის ოდენობით. მოსარჩელის განმარტებით, აღნიშნული თანხა მოიცავს ჯანმრთელობისათვის ვნების მიყენების შედეგად გაწეულ სამკურნალო ხარჯებს, რომლებიც მან გასწია სამედიცინო დაწესებულებებში მკურნალობის პერიოდში.

პალატა აღნიშნავს, რომ იმისთვის, რომ გ--- გ-----ს დაეკისროს ს----- ჯ---ს მიერ სამკურნალო ხარჯების გადახდა, აუცილებელია დადგინდეს ის გარემოება, რომ ს----- ჯ---ს მიერ ჩატარებული მკურნალობა გამოწვეული იყო ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მიყენებული ჯანმრთელობის დაზიანებით. ამდენად, თუკი დადგინდება, რომ მკურნალობა, რომელიც მოსარჩელემ ჩაიტარა, არ გამომდინარეობდა ავტოსაგზაო შემთხვევიდან, აღნიშნული ხარჯები არ შეიძლება გ--- გ-----ს დაეკისროს, რადგანაც მკურნალობის ხარჯების დაკისრებისას აუცილებელ წინაპირობას წარმოადგენს, დადგინდეს გ--- გ-----ს შემხებლობა ჯანმრთელობის ვნების მიყენებაში, რამაც გამოიწვია თავის მხრივ მკურნალობის დაწყება.

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი ცნობებით ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ, ასევე ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის დასკვნით დგინდება, რომ ს----- ჯ---ს ავარიის შემდეგ დაუდგინდა დიაგნოზი თავისი ტვინის შერყევა, ნერვის ფესვისა და წნულის მიმდინარე ტრავმული დაზიანება კისრის დონეზე. აღნიშნული დიაგნოზიდან გამომდინარე, ს----- ჯ---ს მიერ ჩატარებული შემდგომი მკურნალობა, რომელიც შეეხება კისრის მიდამოში დაკავშირებულ გამოკვლევებს და ამ კუთხით შეძენილ მედიკამენტებს, მიზანშეწონილი და შესაბამისია, რადგანაც როგორც საქმეში წარმოდგენილი ცნობებიდან და მოსარჩელის განმარტებით ირკვევა, იგი ავტოსაგზაო შემთხვევის შემდეგ უჩიოდა კისრის ტკივილებს, კისრის კუნთების დაჭიმულობას. აღნიშნული ჩივილების გამო მოსარჩელემ მიმართა სამედიცინო დაწესებულებას, და ჩაიტარა შემდგომი კისრის მალეების კვლევა. როგორც საქმეში წარმოდგენილი 2015 წლის 22 ივლისის, 2015 წლის 7 სექტემბრის, 2015 წლის 6 აგვისტოს ცნობებიდან ირკვევა, მოსარჩელე ს----- ჯ---ს დიაგნოზი ამ პერიოდის განმავლობაში იყო კისრის მალეების ოსტეოქონდროზი, რადიკულოპათია, დაჟეჟილობა.

პალატა ვერ გაიზიარებს აპელანტ გ--- გ-----ის მოსაზრებას, რომ აღნიშნული მკურნალობის ჩატარება არ უკავშირდება ავტოავარიას, ხოლო ს----- ჯ---ს ჯანმრთელობის მდგომარეობა არ გაუარესებულა, რის გამოც მის მიერ ჩატარებული გამოკვლევები მიზანშეწონილი არ იყო. როგორც უკვე აღინიშნა, ავარიის შემდეგ ს----- ჯ---ს დაესვა დიაგნოზი - თავის ტვინის შერყევა, ნერვის ფესვისა და წნულის მიმდინარე ტრავმული დაზიანება კისრის დონეზე. ამასთან, საქმეში წარმოდგენილი ცნობებით ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ დასტურდება, რომ ორი თვის გასვლის შემდეგადაც კი მოსარჩელეს აღენიშნებოდა კისრის არეში ტკივილები, რისი გამომწვევიც იყო კისრის მალეების ოსტეოქონდროზი, რადიკულოპათია. აღნიშნული დადგენილია საქმეში წარმოდგენილი ცნობებით და ლ. სამხარაულის სასამართლო ექსპერტიზის დასკვნით. აქედან გამომდინარე, გ--- გ-----ის მტკიცება, რომ ს----- ჯ---მ ყოველგვარი საფუძვლის გარეშე ჩაიტარა აღნიშნული გამოკვლევები, ვერ იქნება გაზიარებული. გარდა ამისა, გამოკვლევები ჩატარებულია ექიმის

რეკომენდაციით და წამლებიც შეძენილია ექიმის დანიშნულების შესაბამისად.

აღნიშნულთან დაკავშირებით მეტად საყურადღებოა ის გარემოება, რომ საქმის მასალებით არ დგინდება, ს----- ჯ----ს ავტოავარიამდე არსებული ჯანმრთელობის მდგომარეობა. შესაბამისად, იმის მტკიცება, რომ ს----- ჯ----ს ტკივილები არაა გამოწვეული ავტოსაგზაო შემთხვევით და მას აღნიშნული ტკივილები მანამდეც აღენიშნებოდა, ვერ იქნება გაზიარებული. ექსპერტიზის დასკვნა, ისევე როგორც ექსპერტის ზეპირი განმარტება არ იძლევა იმ გარემოების უარყოფის საფუძველს, რომ ს----- ჯ----ს შემდგომი მკურნალობა გამოწვეული არ იყო ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მიღებული ტრავმით. რის გამოც პალატას უჩნდება დასაბუთებული ვარაუდი იმისა, რომ აღნიშნული ტკივილები გამოწვეულია სწორედ ავტოავარიის შედეგად. აღნიშნულის საფუძველს იძლევა ავტოავარიის შედეგად ს----- ჯ----სთვის განსაზღვრული დიაგნოზის ანალიზი. ამ შემთხვევაში მოსარჩელემ წარმოადგინა მტკიცებულებები, რაც ადასტურებს მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუარესების ფაქტს. მითითებული გარემოების გამომრიცხავი მტკიცებულება საქმეში არ მოიპოვება. აღნიშნული გარემოების უარსაყოფად ვერ იქნება გამოყენებული გ---- გ-----ის წარმომადგენლის არგუმენტი იმის თაობაზე, რომ ავარიის მომენტისათვის მოსარჩელეს ჯანმრთელობის პრობლემა არ გააჩნდა. იგი სავსებით მარტივად შესაძლებელია განვითარებულიყო შემდგომი პერიოდისათვის. მსგავსი შესაძლებლობანი გამორიცხული არ არის ექსპერტის მიერ. ამ შემთხვევაში ცალსახაა მოსარჩელის ავტოავარიაში მონაწილეობა. შემდგომ პერიოდისათვის რაიმე შემთხვევის არსებობის ფაქტი კი არ დასტურდება საქმის მასალებში.

პალატა ვერ გაიზიარებს ასევე აპელანტ გ---- გ-----ის არგუმენტს იმასთან დაკავშირებით, რომ ს----- ჯ----ს მკურნალობის ხარჯების გადახდა საქმის მასალებით არ დგინდება. პალატა აღნიშნავს, რომ საქმეში წარმოდგენილია ქვითრები, რომლითაც დგინდება, რომ ს----- ჯ----მ გადაიხდა სამედიცინო დაწესებულებების მიერ ჩატარებული გამოკვლევების, თუ პრეპარატების ღირებულების შესაბამისი თანხები.

მიუხედავად აღნიშნულისა, პალატა მიიჩნევს, რიგ შემთხვევებში გაუგებარია ს----- ჯ----ს მიერ ჩატარებული გამოკვლევების კავშირი მის მიერ მიღებულ ჯანმრთელობის დაზიანებასთან, რაც მან მიიღო ავტოავარიის შესახებ. ს----- ჯ----ს ჩატარებული აქვს ავტოავარიის შედეგად მუცლის ღრუს ულტრაბერითი გამოკვლევა (65 ლარი), სისხლის ანალიზები (55 ლარი) და სისხლისა და პროთომბინის ანალიზების (45 ლარი). იმ დროს, როდესაც პაციენტი დიაგნოზი მდგომარეობს კისრის მალეობის ოსტეოქონდროზსა და რადიკულოპათიაში, რთულია, მსგავსი ანალიზების დაკავშირება მითითებულ დიაგნოზთან. რაც შეეხება მხარის აპელირებას საკვერცხეების ექოსკოპიის არამიზნობრიობაზე, სასამართლო ვერ გაიზიარებს, რადგან ექიმის რეკომენდაციით დანიშნული აბების მიღება შეუძლებელი იყო ორსულობის შემთხვევაში (ს.ფ.86. ტ.1). ამ

შემთხვევაში საკვერცხეების გადამოწმება დაკავშრებული უნდა იყოს სწორედ მსგავსი პრეპარატების მიღების გამოყენებასთან.

პალატა აღნიშნავს, რომ ზემოთ მითითებული სისხლის და მუცლის ღრუს გამოკვლევები არ უკავშირდება მის მიერ ავტოავარიის შედეგად მიყენებულ დაზიანებებს. აღნიშნული გამოკვლევების ჩატარების მიზანი შესაბამისობაში არაა ს----- ჯ----ს დიაგნოზთან. ის ფაქტი, რომ მოსარჩელემ ჩაიტარა სისხლის ანალიზები, ასევე მუცლის ღრუს ულტრაბგერითი გამოკვლევა მხარეთა შორის სადავო არაა, თუმცა აღნიშნული გამოკვლევების დაკავშირება ავტოავარიის შედეგად მიღებულ ტრავმასთან, შეუძლებელია. საქმეში წარმოდგენილი არაა იმის დამადასტურებელი რაიმე მტკიცებულება, რომ აღნიშნული კვლევა ჩატარებულია ექიმის რეკომენდაციით ან ავტოავარიის შემდგომი გართულების შედეგად თუ რაიმე სახის დამატებითი გამოკვლევის მიზნით. აქედან გამომდინარე, პალატას მიაჩნია, რომ ამ ნაწილში ს----- ჯ----ს სარჩელი არ უნდა დაკმაყოფილდეს და აღნიშნული გამოკვლევების ხარჯი გ---- გ-----ს არ უნდა დაეკისროს, რადგანაც დასახელებული მკურნალობის დაწყება არ უკავშირდება ავტოსაგზაო შემთხვევას.

შესაბამისად პალატა მიიჩნევს, რომ ჯანმრთელობისათვის მიყენებული ზიანის თანხას 1388 ლარს უნდა გამოაკლდეს ზემოთ მითითებული ანალიზების ღირებულება და გადასახდელი თანხა უნდა განისზღვროს 1388- 165 ლარი (65+45+55), რაც შეადგენს 1223 ლარს

4.4 პალატა ვერ გაიზიარებს შეგებებული სააპელაციო საჩივრის ავტორის ს----- ჯ----ს განმარტებას იმასთან დაკავშირებით, რომ მას ავტოავარიის შედეგად მიაღდა მორალური ზიანი, რის გამოც გ---- გ-----ს უნდა დაეკისროს მორალური ზიანის ანაზღაურება 10 000 ლარის ოდენობით.

სამოქალაქო კოდექსის 413-ე მუხლის თანახმად, არაქონებრივი ზიანისათვის ფულადი ანაზღაურება შეიძლება მოთხოვილ იქნეს მხოლოდ კანონით ზუსტად განსაზღვრულ შემთხვევებში გონივრული და სამართლიანი ანაზღაურების სახით. სხეულის დაზიანების ან ჯანმრთელობისათვის ვნების მიყენების შემთხვევებში დაზარალებულს შეუძლია მოითხოვოს ანაზღაურება არაქონებრივი ზიანისთვისაც.

პალატა განმარტავს, რომ აუცილებელია არაქონებრივი (მორალური) ზიანის სწორი განმარტება, რაც თავის თავში გულისხმობს „ფიზიკურ და ზნეობრივ ტანჯვას“, რომელიც მდგომარეობს როგორც ფიზიკური ტკივილის, ასევე რაიმე ვნების მიყენებაში. ტანჯვა გულისხმობს, რომ ზიანის მიმყენებლის მოქმედებამ ნეგატიური ფსიქიკური რეაქცია და უარყოფითი განცდები გამოიწვია დაზარალებულის შეგნებაში. მაგ. ეს შეიძლება გამოიხატოს შიშში, დამცირებაში, უმწეობაში, სირცხვილსა და ახლობლების დაკარგვით გამოწვეულ სხვა განცდებში. მორალური ზიანის გამომწვევი შეიძლება გახდეს აქტიური

ცხოვრების გაგრძელების შეუძლებლობა, სამსახურის დაკარგვა, სახელის გამტეხი, სინამდვილესთან შეუსაბამო ცნობების გავრცელება და სხვ.

პალატა განმარტავს, რომ მორალური ზიანის ანაზღაურება დაუშვებელია ყოველგვარი ფიზიკური ტკივილის შემთხვევაში. სხეულის თუ ჯანმრთელობის დაზიანება დაკავშირებული უნდა იყოს იმგვარ ტანჯვასთან, რომელიც პირის ნორმალური ცხოვრების გაგრძელებას მნიშვნელოვნად ართულებს, ანდა შეუძლებელს ხდის. ამდენად, მორალურ ზიანად მიიჩნევა იმგვარი ფიზიკური თუ სულიერი ტკივილი, რომელიც უარყოფით განცდება იწვევს დაზარალებულის შეგნებაში და ერთმნიშვნელოვნად ნეგატიური შედეგის მომტანია.

პალატა აღნიშნავს, რომ ს----- ჯ----ს მიერ ავტოავარიის შედეგად ჯანმრთელობის ხანმოკლე და მსუბუქი დაზიანება, რომლის შედეგადაც მოსარჩელემ მიიღო ტვინის შერყევა და კისრის მიდამოების დაზიანება, არ შეიძლება იმგვარ ფიზიკურ ტკივილად შეფასდეს, რაც მორალური ზიანის წინაპირობა გახდება. საქმეში წარმოდგენილი მასალებით არაა დადასტურებული ტრავმის შემდეგ ს----- ჯ----ს იმგვარი ფსიქოემოციური სტრესის, სულიერი ტანჯვის ამსახველი რაიმე მტკიცებულება, რაც მორალური ზიანის არსებობას დაადასტურებდა.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, პალატას მიაჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში სახეზე არაა მორალური ზიანი, რის გამოც შეგებებული სააპელაციო საჩივრის ავტორის მოთხოვნა, გ---- გ-----ს დაეკისროს მორალური ზიანის ანაზღაურება 10 000 ლარის ოდენობით, არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

5. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე პალატას მიაჩნია, რომ გ---- გ-----ის სააპელაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ. უნდა გაუქმდეს რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 29 მაისის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნას ახალი გადაწყვეტილება. ს----- ჯ----ს სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.

6. საპროცესო ხარჯები

6.1. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53- ე მუხლის თანახმად, ვინაიდან აპელანტ გ---- გ-----ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, მოწინააღმდეგე მხარე ს----- ჯ----ს უნდა დაეკისროს აპელანტ გ---- გ-----ის მიერ სააპელაციო საჩივარზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის გადახდა, დაკმაყოფილებული სააპელაციო საჩივრის ღირებულების პროპორციულად, კერძოდ 74.4 ლარის ოდენობით. ასევე უნდა შეიცვალოს პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება, გ---- გ-----სთვის სასამართლოს გარეშე ხარჯის 380 ლარის დაკისრების ნაწილში, აღნიშნულ

ნაწილში ხარჯის განაწილება უნდა მოხდეს სარჩელის დაკმაყოფილების პროპორციულად, რომლის შესაბამისად, გ---- გ-----ს 380 ლარის ნაცვლად სასამართლოს გარეშე ხარჯი უნდა დაეკისროს 68.4 ლარის ფარგლებში.

6.2. შეგებებული სააპელაციო საჩივრის ავტორი ს----- ჯ---- „სახელმწიფო ბაჟის შესახებ“ კანონის მე-5 მუხლის შესაბამისად გათავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან.

სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატამ

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. გ---- გ-----ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. ს----- ჯ----ს შეგებებული სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
3. შეიცვალოს რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 29 მაისის გადაწყვეტილება და მიღებული იქნას ახალი გადაწყვეტილება;
4. ს----- ჯ----ს სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
 - მოპასუხე გ---- გ-----ს მოსარჩელის სასარგებლოდ დაეკისროს 2015 წლის 19 მაისის ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მოსარჩელის კუთვნილი ავტომობილისათვის მიყენებული ზიანი 1292 ლარის ოდენობით. ს----- ჯ----ს უარი ეთქვას მისი კუთვნილი ავტომობილისათვის მიყენებული ზიანის შედეგად შემცირებული საბაზრო ღირებულების სხვაობის 1100 ლარის ოდენობით გადახდაზე;
 - მოპასუხე გ---- გ-----ს მოსარჩელის სასარგებლოდ დაეკისროს ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მიყენებული ჯანმრთელობის სამკურნალოდ დახარჯული თანხის 1223 ლარის გადახდა.
 - გ---- გ-----ს ს----- ჯ----ს სასარგებლოდ დაეკისროს სასამართლოს გარეშე ხარჯი 68.4 ლარის ოდენობით.
 - გადაწყვეტილება დანარჩენ ნაწილში დარჩეს უცვლელად.
5. ს----- ჯ----ს გ---- გ-----ის სასარგებლოდ დაეკისროს სააპელაციო საჩივარზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის ნაწილის 74,4 ლარის გადახდა.
6. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს საკასაციო წესით საქართველოს უზენაეს სასამართლოში, გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის მე-7 პუნქტით გათვალისწინებული წესების დაცვით, დასაბუთებული გადაწყვეტილების ჩაბარებიდან 21 დღის ვადაში, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის მეშვეობით;

7. გადაწყვეტილების გასაჩივრების მსურველი მხარე, თუ ის ესწრება გადაწყვეტილების გამოცხადებას ან მისთვის ცნობილია გადაწყვეტილების გამოცხადების თარიღი, ვალდებულია გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არა უადრეს 20 და არა უგვიანეს 30 დღისა, გამოცხადდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოში და ჩაიბაროს გადაწყვეტილების ასლი. წინააღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება გადაწყვეტილების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია.

თავმჯდომარე:

მაია სულხანიშვილი